

műveltségének fejlesztésére szolgál. Diákjaink szép sikereket értek el a versenyen, többek között azért is, mert ezekben az években már a mi könyvtárunkban is az ETO (Egyetemes Tizes Osztályozás) számrendszer szerint lehetett tájékozódni. Azóta is évente részesei vagyunk ennek a versenyformának, oly módon, hogy helyi szinten háromtagú csapatokat szervezünk, s a Magyarországról küldött feladatlapokat oldjuk meg. Ezeket a szaktanárral együtt kijavítjuk, és az eredmények alapján a diákokat helyben jutalmazzuk. Meghívásomra bekapcsolódtak a versenybe a Márai Sándor Gimnázium diákjai is. Nagy örömmre az érdeklődők száma évről évre bővül.

A már hagyománnyá vált „Advent a könyvtárban” elnevezésű kezdeményezésemhez szívesen csatlakoztak az osztályfőnökök és a tanulók egyaránt. A könyvtár nagyterme ez alkalomra meghitt hangulatban, karácsonyi díszekkel várja az osztályokat. A karácsonyvárás hangulatának megfelelően választjuk ki az osztályfőnökökkel a programot. Például hallgattuk már Bőjte Csaba előadását a szeretetről, az

idén pedig egy idegsebész történetéről szóló életrajzi filmet néztük meg az általános témakörében.

A könyvtár termeiben a környezetvédelem is gyakran fontos szerepet kap. Itt végeztük az „ökolábnymérés” nagy részét, itt készültünk fel az eddigi legsikeresebb „Flick the Switch” projekten való részvételre is, amely egy nemzetközi, több európai országgal közösen működtetett megmérést. Ebbe a munkába szinte minden diákunk bekapcsolódott, amiben nagy szerepe volt tanároknak is – az angoltanárnő például mindegyik aktivitásunkat angolra fordította. A sok készülődésnek meg is lett az eredménye, hiszen az aktivitás területén – a szlovák, szlovén, cseh diákokkal szemben – első díjat szereztünk.

Sosem feledkezünk meg arról, hogy a könyvtári események résztvevői kamaszok, akik szívesen veszik a haragnivalót is, a mi esetünkben ez többnyire édes sütemény.

Az „édes élet” háttérben azonban keserű valóság áll.

Szlovákiában az iskolai könyvtárosok szakmódszertana nem építi be a tanrendbe tanóráként a könyvtárhasználati órákat, könyvtárismeretből sem kell érettségizni. A munkaköri leírás szerint az iskolai könyvtárosnak kötelessége a sokrétű szervezés, de azokért nem jár többlet-javadalmazás. Pedig ebben a hivatásban is különösképpen fontos lenne mind a szakmai, mind az anyagi elismerés.

Minden nehézség ellenére vallom, hogy a könyvtárosi hivatás szakértelmet, hitet, önbecsülést és önfeláldozást kíván. Én minden igyekezettel próbálok nyitott személyiséggel és ép lélekkel helyt állni nap mint nap az „ipari” iskolai könyvtárban, így öregbítve annak jó hírnevét.

A költő helyettem is kimondja a lényegét: „Mesterségem, te gyönyörű, ki elhited: fontos élnem. Erkölc és rémület között egyszerre fényben s vak-sötétben ... mesterségem mégis te vagy, mi méred, ami mérhetetlen, ha rángva is, de óráként, mely képzelt ütemet rovátkol az egy-időn – mégis a fényt elválasztja az éjszakától.” (Nemes Nagy Ágnes: Mesterségemhez)

Ha a fiatalokat érdekes szépirodalmi szövegekkel és azokhoz kapcsolódó izgalmas értelmezői feladatokkal kínáljuk meg, biztosan nem ózdkodnak majd az olvasástól. Mi sem alkalmasabb az olvasói kedv felcsigázására egy vetélkedőnél! Tudják ezt a Legere Irodalmi Verseny szervezői, akik abból a megfontolásból hívták életre három évvel ezelőtt a rendezvényt, hogy fejlesszék a középiskolások szövegértő képességét, segítsék őket az érettségire való felkészülésben, s mivel csapatversenyről van szó, nem kevésbé fontos, hogy a diákok megtapasztalhassák a kooperáció formáit, előnyeit, élményét a felkészülés és versenyzés során. A versenynek a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Kara adott otthont, szakmai és szervezői háttérrel pedig a Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet, valamint az Arany A. László Polgári Társulás biztosított immár negyedik alkalommal.

A Legere mozgalommá vált az évek során, hiszen Pozsonytól Nagykaposig számos gimnázium, középiskola kapcsolódik be, mindig nagy számú diák vállalkozik a felkészüléssel járó többletmunkára, köztük sok a visszajáró versenyző. Az idén 36 csapat regisztr-

Olvasni élmény

Zella Ágnes
Újságíró, Petyén

A Legere Irodalmi Verseny 4. évfolyamáról

rált, talán a vonzó témának – irodalom és szerelem – is köszönhetően.

A Legere az őszi hónapokban zajlott, három fordulóból állt. A versenyzők házi olvasmányokból készültek, valamint az egyetemen N. Tóth Anikó és Németh Zoltán szerelmi témájú világ-és magyar irodalmi művekről szóló előadását hallgatták meg. A diákok minden forduló alkalmával igényes

tesztet tölthettek ki. A harmadik forduló feladatsorának megoldása után pedig a csapatok a szerelem és irodalom témáját feldolgozó prezentációkat mutattak be – a prezentációkat a teszteredményektől függetlenül értékelték.

Míg a diákok a feladatokkal bíbelődtek, a felkészítő tanároknak sem kellett unatkozniuk: részt vehettek Csobánka Zsuzsa író, költő Csobi Sound elneve-

zésű módszertani foglalkozásán, mely a kortárs irodalom dráma- és élmény-pedagógiai elveken alapuló tanításának lehetőségeit vetette fel, meghallgathatták Petres Csizmadia Gabriella *Személyes (az) irodalom* c. könyvének bemutató beszélgetését, melyet Németh Zoltán folytatott a szerzővel, valamint hasznos ötleteket kaphattak Brutovszky Gabriellától, a budapesti Jedlik Ányos Gimnázium tanárától az irodalomtanítás

korszerű módszereivel kapcsolatban. A rendezvény a Kicsi Hang verséneklő együttes hangulatos koncertjével zárult – versenyzők és felkészítők egyaránt nagy örömmel fogadták a szerelmi témájú megzenésített verseket.

A rendezvény lelke Petres Csizmadia Gabriella és N. Tóth Anikó volt, a rendezvény szakmai és szervezési sikerét pedig a Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet oktatóinak – Benyovsz-

ky Krisztiánnak, Németh Zoltánnak, Bárczi Zsófiának, Sándor Annának, Menyhárt Józsefnek, doktoranduszainak – Kantár Balázsnak, Tóth Gizellának, Juhász Tamásnak és hallgatóinak össz munkája garantálta.

A Legere Irodalmi Verseny nem valósulhatott volna meg a szervező intézmények mellett a Balassi Intézet, a Liliium Aurum Kiadó, a Nap Kiadó és a Kicsi Hang támogatása nélkül.

A VERSENY EREDMÉNYEI:

- 1. Triumvirágok csapat:** Gulácsi Melinda, Gregorovics Katalin, Jančo Katalin, Magyar Tannyelvű Alapiskola és Gimnázium, Pozsony, felkészítő: Kulcsár Mónika
- 2. Zsenik:** Mészáros Eszter, Vida Anikó, Kenessy Klaudia, Madách Imre Gimnázium, Somorja, felkészítő: Fröhlich Ágota
- 3. L'amour:** Faggyas Friderika, Zolczer Melánia, Novák László, Szondy György Gimnázium, Ipolyság, felkészítő: Melaga Henriett
- 4. Puszedli:** Gilányi Viktória, Végső Krisztina, Bertók Eszter, Nagykaposi Gimnázium, felkészítő: Bodnár Mária
- 5. Pimpikék:** Szabó Veronika, Haraszi Stella, Balga Tamara, Magyar Tannyelvű Alapiskola és Gimnázium, Pozsony, felkészítő: Író Erzsébet

A LEGJOBB PREZENTÁCIÓ DÍJA:

- Erdélyi János:** Iván Evelin, Kishsh Éva, Varga Lilla, Magyar Tannyelvű Magán Szakközépiskola, Nagykapos, felkészítő: Pankovics Andrea
- Bájoló:** Hizsnyan Júlia, Máté Julianna, Bede Krisztina, Tompa Mihály Református Gimnázium, Rimaszombat, felkészítő: Károlyi Katalin
- Polaroidok:** Ábrahám Dominika, Bús Anikó, Varga Bianka, Magyar Tanítási Nyelvű Magángimnázium, Dunaszerdahely, felkészítő: Horváth Péter

ÍZELÍTŐ

A VERSENY VISSZHANGJÁBÓL:

Faggyas Friderika, versenyző, Szondy György Gimnázium, Ipolyság:

Harmadszor jelentkeztünk a Legerére csapattársaimmal, szinte úgy járunk ide, mint haza, olyan szívesen is, mert nagyon szeretjük ezt a versenyt. Jók az olvasmányok, a tesztfeladatok, bár némelyik azért erősen megdolgoztatott. Szerencsére nagy az összhang a csapatban. Nagyon örültünk a Kicsi Hang-koncertnek, igazi ajándék volt!

Zolczer Melánia, versenyző, az idei verseny témájának ötletgazdája, Szondy György Gimnázium, Ipolyság: Sokat adott a Legere most is. Szerintem a téma miatt jelentkezték ilyen sokan, és elég erős volt a mezőny. Nagyon kedveltük a kreatív feladatokat, önszorgalomból sms-verset és limericket is írtunk a teszt végére. Az előadások pedig átfogó képet adtak a szerelem sokféle megjelenési formájáról az irodalomban.

Novák László, versenyző, Szondy György Gimnázium, Ipolyság: Nagyon érdekes szövegeket kaptunk házi olvasmányként, tetszett a változatosság, hogy az ókortól egészen a posztmodernig

betekinthettünk a szerelmi témájú művekbe. Egy kicsit csalódott voltam, hogy a tavalyi első helyet nem sikerült megtartanunk, bár mindent megtettünk. Viszont sok élménnyel lettünk gazdagabbak így is.

Haraszi Stella, versenyző, Duna utcai Gimnázium, Pozsony: Mi tavaly vettünk részt először a versenyen, már akkor is szeretjük, ezért indultunk idén is. Az idei téma sokkal jobban tetszett, sokkal érdekesebb és tágabb volt, ugyan a felkészülés során fogalmunk se volt, hogy mik lesznek benne a tesztben, de ez csak érdekesebbé tette a versenyt. Az előadások is jobbak voltak idén a tágabb témakör miatt. Amikor nekünk kellett prezentációt készítenünk, ez előny is és hátrány is volt, mivel nem tudtuk, miről beszéljünk, annyi téma volt. Jó élmény volt újra részt venni és új dolgokat megtanulni. Ha tudunk, jövőre is jövőnk.

Balga Tamara, versenyző, Duna utcai Gimnázium, Pozsony: Nekem is nagyon tetszett a verseny, a téma érdekes volt, a tesztnél főleg az idővel volt a gond, volt, hogy épp meg tudtuk oldani a feladatokat, és volt, hogy még le is tudtuk ellenőrizni. A több idő csak jobb volt, nem stresszeltünk annyit. Jövőre is szeret-

nénk részt venni, mert három a magyar igazság.

Kiss Beáta, felkészítő tanár, Czeglédi Péter Református Gimnázium, Léva

Iskolánk a Legere verseny első évfolyamától képviseltette magát ezen a szép megmérettetésen. Jomagam azonban első alkalommal vittem csapatot, és nagyon jóleső érzés volt, hogy sok más versennyel ellentétben első pillanattól éreztem az odafigyelést. Nagyon pontos, precíz útmutatást kaptunk a verseny tartalmát illetően. Minden csapat ismerhetett minden feltételt, az emailban elküldött segédanyagok, mintatesztek nagyban hozzájárultak a felkészülés sikeréhez. Így valóban egyenlőek voltak az esélyek, függetlenül attól, hogy egy-egy csapat először vagy épp sokadszor versenyzett itt. Minden csapat a rátermettségével, felkészültségével juthatott előre. Tetszett az olvasandó művek sokszínűsége. A diák találkozott klasszikusokkal és kortárs irodalommal egyaránt, a műfaji tarkaság, korstílusbeli különbségek jól érzékeltették az irodalom, benne a magyar irodalom gazdagságát.

Szervezési szempontból pedig kifejezetten elismerésre méltó, hogy a kolléganők jól ismerik a középiskolás

diákok és tanárok körülményeit, igazodtak a közlekedés nehézségeihez, gondoltak a pihenés és frissítés fontosságára, és még sorolhatnám. Kedves, korábban kiküldött levélben minden apróságra felhívták a figyelmet, még arra is gondoltak, hogy a tömegközlekedéssel utazók milyen úton-módon jutnak a helyszínre, megkönnyítve ezzel mindent...

Végül, de nem utolsósorban: kiváló volt a hangulat. A kísérő rendezvények, tanárok számára rendezett előadások, a szervezők végig jelenlévő kedvessége... Nyoma sem volt az ilyenkor gyakran érezhető – terhelésből adódó feszültségnek, épp fordítva...

Summa summarum: értékes, jól szervezett, remek rendezvény volt a Legere idei évfolyama, bizonyára így lesz a jövőben is.

Köszönet érte!

Mózes Endre, felkészítő tanár, Marianum Magyar Tannyelvű Egyházi Iskolaközpont, Komárom: Örülök, hogy diákjaim ennyi olvasmány- és versenyélménnyel lettek gazdagabbak, én pedig jobban megismerhettem őket. Sikerként könyvelem el azt is, hogy már most jelezték: jövőre is szeretnének indulni. Köszönöm a munkákat, sok sikert a következőkhöz.

Iró Erzsébet, felkészítő tanár, Duna utcai Gimnázium, Pozsony: A Legere versenyben annak életre hívásától jelen vagyunk (mi csak úgy használjuk, legerézünk). Az olvasásra való buzdítás, a szövegértésben való elmélyedés csak javára válhat diákjainknak a versenyzéstől függetlenül. Ez a verseny sem csak a másik legyőzéséről szól – persze a helyezés is erős motiváló erő –, hanem az irodalmi szövegeknek a diákokhoz való közelebb kerüléséről, azok értelmezési lehetőségeiről. A versenybe szívesen bekapcsolódó diákok olvasók, igazi könyvmolyok, velük nem kell megszerettetni az olvasást, ők példát tudnak mutatni a többi, nem olvasó diáktársaiknak, őket lehetne csaliként használni a sokszor többség „bevetésére”, akik irtóznak a könyvektől, az olvasástól. A Legere szervezői előtt minden elismerésünk, munkájukat profizmus jellemzi, a feladatok összeállításánál pedig nagyfokú kreativitásuk mutatkozik meg. Az előadások néha nagy falatot jelentenek a gimnazistáknak, hiszen azokat főiskolai tanárok állítják össze, ill. adják elő (adattenger, gyors előadás).

Pankovics Andrea, felkészítő tanár, Magyar Tannyelvű Magán Szakközépiscola, Nagykapos:

Az Erdélyi János csapattal az idén harmadik alkalommal vettünk részt a Legere Irodalmi Versenyen. A csapat neve nem változott, de a tagjai igen. Az előző évben kihagytuk a vetélkedőt, mert a végzős diákok a verseny kezdetén éppen szakgyakorlaton vettek részt, és az elsőöket még nem ismertem annyira, hogy egy nívós versenynek nekivágjunk.

Az a tapasztalatom, hogy a verseny egyre igényesebb, a tesztfeladatok összetettek, a megmértetés szorgalmas felkészülést igényel. A szerelem témakör a maga sokrétűségével, műfaji sokszínűségével meg is kívánta az odafigyelést, a szöveggel való foglalkozást, értelmezést. Ki szeretném emelni a kötelező prózai szövegek, versek sokszínűségét, érdekességét és igényességét. Nemcsak nekem, a tanárnak tetszettek, hanem a diákoknak is. Csak néhányat szeretnék kiemelni: Szerb Antal, E. A. Poe novellái, F. G. Lorca, Tóth Krisztina versei egy egész sor új irodalmi alkotást nyitottak meg a gyerekek előtt, Falcsik Mari szenvedélyes szerepverse kapcsán pedig beleásták magukat Báthory Anna korába és a róla szóló regényekbe. A decemberi fordulóra a diákok már láthatóan elfáradtak, a prezentáció anyaga pedig egyre sokrétűbb lett.

Minden évben nagy érdeklődés kíséri a diákok saját szövegbemutatóját. Egyre több a hagyományos prezentációtól való eltérés. Film, dramatizált szöveg, átirat, plakát mutatja a diákok kreativitását.

A tanárok részére szervezett módszertani előadások nagy előnye, hogy a gyakorlatban is alkalmazhatóak. Ötletet kaptunk kortárs költők verseinek elemzésére, és új tanulásszervezési módszereket ismerhettünk meg.

Az irodalmi verseny nemcsak a tudás és megmértetés forrása, hanem a találkozás és új barátságok kialakulásának a színtere is. Egy életre szóló élményt jelent a versenyző tanulóknak, és igényes olvasóvá, széles látókörű emberré neveli őket.

Saróka Liliána, egyetemi hallgató, a prezentációs zsűri tagja, Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem:

Különleges érzés volt zsűrizni a versenyzőket, hisz pár évvel ezelőtt még én is annyi idősem voltam, mint most ők. Nyitott szemekkel és szívvel figyeltem az alkalmi pódiumon felcsendülő gondolatokat, irodalmi tényeket, szerelmi történeteket, s volt, hogy az élmény hatására még a hideg is kirázott. Másrészt azért is páratlan volt ez az alkalom, mert tudatosítottam, egy-két éven belül már talán az én diákjaimért fogok izgulni az ilyen versenyeken.

Sándor Anna, egyetemi docens, a prezentációs zsűri egyik elnöke, Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem:

A Legere verseny számomra a harmóniát jelenti. Azt az összhangot, amely a verseny küldetése és a versenyző diákok között önként és nem kötelezően születik meg. A verseny célja ugyanis köztudottan összecseng az irodalomtanítás legfőbb küldetésével, az olvasással, s erre utal a latin megnevezés jelentése is. A Legere ezt a küldetését maradéktalanul teljesíti. Mindig lenyűgöz, ahogy a középiskolások önszorgalomból elmélyülnek a szépirodalom olvasásában, mint ahogy az is, hogy az olvasás micsoda kreatív ötleteket és alkotói leleményességet szabadít fel bennük.

Biztosan nem szerény, de nem is lehetetlen az a kívánságom, hogy ez a lelkület ne szakadjon meg a verseny végeztével, s az olvasás továbbra is tegye szebbé és teljesebbé a fiatalok mindennapjait.

